

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ประกอบกิจกรรมการงานพร้อมการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแก่ประชาชนชาวไทยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้ชาติมีความมั่นคงสังคมและเศรษฐกิจ ยังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตคนโลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าของชาติ

ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยการจัดการศึกษาจึงต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาตนเองและถือว่าผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ (ถ้ามีงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 ก) จากหลักการและความสำคัญหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งเน้นหลักสูตรแกนกลางได้บรรจุ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน (กรมวิชาการ.2545จ : 2-5) การพัฒนาหลักสูตรขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ มีมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นตัวกำหนด

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่ใช้ในการสื่อสาร สื่อความหมาย ความคิดความเข้าใจที่มีความหมาย เป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำชาติ เกิดความชื่นชม ซาบซึ้งเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจใน วรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความรู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ การฟัง ดู พูด อ่าน เขียน และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ.2545 ก : 8-10)

สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดี และวรรณกรรม โดยเน้นทักษะและกระบวนการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม การจัดหลักสูตรภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐาน การเรียนรู้ ช่วงชั้น พัฒนาเป็นหลักสูตร ของสถานศึกษาตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ (กรมวิชาการ, 2545 ก : 2) โดยจัดทำเป็นสาระ การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น เพื่อเป็น แนวทางให้สถานศึกษา จัดหลักสูตรและจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การ เรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งสามารถจัดการเรียนรู้ สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ผู้เรียนสามารถ มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ของตนเองมากขึ้น (กรมวิชาการ 2545 ข : 1)

การสอนภาษาไทยให้บรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีประสิทธิภาพ ต้องฝึก การอ่านและการเขียน ให้เกิดทักษะและองค์ความรู้ การอ่านช่วยเพิ่มความรู้ ความคิดของคน ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ไม่คล่องมาจาก สาเหตุ คือ เด็กขาดทักษะการอ่าน และการเขียน คำควบกล้ำ ไม่ถูกต้องและชัดเจน

สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ (บ่อใหญ่เรืองศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคามเขต 1 อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามมีสภาพปัญหา ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ในเรื่องการอ่านและการเขียน คำควบกล้ำ ต่ำกว่า เกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้คือ 80%
2. ด้านการนำไปใช้ในสภาพจริงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ยังไม่สามารถ นำความรู้ที่เรียน ไปใช้ในสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการสังเกตและ สัมภาษณ์นักเรียน พบว่านักเรียนร้อยละ 50 ขาดทักษะทางภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านและ การเขียน คำควบกล้ำ
3. นักเรียนยังใช้ภาษาถิ่นมากกว่าใช้ภาษาทางการ แม้ในเวลาเรียนเด็กนักเรียน ยังใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องของภาษาไทย

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวโดยนำแผนการ จัดการเรียนรู้ได้ใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นประ โยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง การอ่านและการเขียน คำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแผนการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การใช้แบบฝึก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ (บ่อใหญ่เรืองศิลป์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (อำเภอ บรบือ) โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ (บ่อใหญ่เรืองศิลป์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากร ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงจากนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 30 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ใช้ แผนการจัดการเรียนรู้และ แบบฝึกจำนวน 15 ชุด และแผนการจัดการเรียนรู้ 15 แผน เวลาสอน 2 เดือน ในช่วง เดือนกุมภาพันธ์-เดือนมีนาคม 2550

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึก

4.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กระบวนการทดลองแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียน คำควบกล้ำ แบบ CTPPA Model นี้ เป็นวิธีการที่ชี้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งทางกาย ปัญญา สังคม และ อารมณ์

1. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)
2. กระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Proccss and Cooperative Learning)
3. ความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
4. การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)
5. การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียน คำควบกล้ำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. แบบฝึก หมายถึง สื่อการเรียนประสำหรับให้นักเรียนปฏิบัติในการทดลองครั้งนี้ เป็นต้นไปเฉพาะ การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ จำนวน 15 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การอ่านคำควบกล้ำ หมายถึง การอ่านออกเสียงให้ชัดถ้อยชัดคำทั้ง เสียงสระพยัญชนะ วรรณยุกต์ คำควบกล้ำ และถูกตามอักขรวิธี

4. การเขียนคำควบกล้ำ หมายถึง การเขียนพยัญชนะ สระ ตัวสะกดคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง

5. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ หมายถึงแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำ ความกล้า โดยใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนที่ได้คะแนนจาก แบบทดสอบ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำความกล้า

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนทุกคน ที่ได้จากการ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียน บ้านเอื้อใหญ่ (บ่อใหญ่เรืองศิลป์) จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 30 คน

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและครูผู้สอน ได้ผล สัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการสร้างและการพัฒนา แบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน คำความกล้า สำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ได้